

II. DÜNYA SAVAŞI

Başak ETİ*

II. Dünya Savaşı 1939'da Almanya'nın Polonya'ya saldırmasıyla başlayan ve 19 Ağustos 1945'te Japonya'nın teslim olmasıyla sona eren tarihin en büyük çaplı savaşıdır. Nükleer silahların kullanıldığı ilk savaştır ve insanlık tarihinin en kanlı savaşı olma özelliğini taşır. Almanya'nın İtalya ve Japonya ile oluşturduğu Mihver ve Müttefik devletler arasında gerçekleşmiştir. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra sınırların çizilmesinde milliyetçilik anlayışına dikkat edilmemiştir ve bu nedenle etnik çatışmalar ve sınır sorunları ortaya çıkmıştır. Birinci Dünya Savaşı sonunda yenilen Almanya'nın ağır sonuçlar içeren antlaşmalara maruz kalması da savaşın temel nedenleri arasındadır. Savaşın diğer nedenlerinin arasında Mihver devletlerin sınırlarını genişletme çalışmaları, Birinci Dünya Savaşı'nda yenilen devletlerin ağır şartları olan antlaşmalar imzalamak zorunda kalmaları, büyük devletler arasında ortaya çıkan silahlanma yarışı, devletlerin ülke sınırlarını yeniden belirleme istekleri, dünyanın içine sürüklendiği büyük ekonomik buhranlar olduğu söylenebilir.

Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra barışı korumak için yapılan faaliyetler Milletler Cemiyeti'nin (MC) kurulması, Locarno Antlaşması, Kellogg Paketi'dir. Milletler Cemiyeti Wilson prensipleri çerçevesinde uluslararası barış ve güvenliği sağlamak için Paris Barış Konferansında alınan kararlarla 1919'da İsviçre'de kurulmuştur. 1932 yılında Türkiye de Milletler Cemiyeti'ne üye olmuştur. Ancak Milletler Cemiyeti İkinci Dünya Savaşı'nın çıkmasına engel olamamıştır ve 1946 yılında son bulmuştur.

Fransa ile Almanya bir güven paketi oluşturma amacıyla 1925'te Locarno Antlaşmasını imzalamıştır. Bu antlaşmaya göre; anlaşmazlıklar barış yoluyla çözülecek anlaşma Almanya, Milletler Cemiyetine üye olur olmaz yürürlüğe girecekti fakat Avrupa'da yeni bir dönem başlatan Locarno Antlaşması diplomatik bir zafer gibi görülmesine rağmen bu amaca ulaşamadı. Bunu takiben, 27 Aralık 1928'de Fransa, Almanya, İtalya, Japonya, Polonya, Belçika ve Çekoslovakya, Amerika Birleşik Devletleri arasında savaşın ebedi olarak sona erdiğini kabul etmek için Kellogg-Briand Paketi'ni imzalamıştır. Kellogg-Briand Paketi bugünkü NATO'nun oluşumunda önemli bir rol oynamıştır. Ancak bu da barışı sürdürmede başarılı olamamıştır ve İkinci Dünya Savaşı'nın çıkmasını engelleyememiştir. İkinci Dünya Savaşı yol açtığı büyük yıkıma rağmen gerek antlaşmalar gerek artan diplomasiyle devletlerin bugünkü dünya düzenindeki haline erişmesinde önemli bir rol oynamıştır.

---

* Trakya Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü Birinci Sınıf Öğrencisi